

Spis treści

Wstęp	7
I. KRÓLESTWO POLSKIE W LATACH 1905-1907 – WYDARZENIA REWOLUCJI I DISKURS PUBLICZNY	
Andrzej Szwarc – Rewolucja 1905 roku w dziejach Polski XX wieku – o potrzebie nowego spojrzenia	13
Anna Żarnowska – Rewolucja 1905 roku w opinii polskich historyków: wczoraj i dziś – próba podsumowania	17
Janusz Wojtasik – Aspekty militarne rewolucji 1905-1907 – między mitem a rzeczywistością	41
Marian Marek Drozdowski – Rola Józefa Piłsudskiego w rewolucji 1904-1907	61
Krzysztof Kawalec – Narodowa Demokracja wobec kryzysu państwowości rosyjskiej w latach 1905-1907. Koncepcje, plany, rzeczywistość	75
Zbigniew Markwart – Stronnictwo realistów w okresie kryzysu imperium rosyjskiego w latach 1904-1905	103
Janusz Gmitruk – Ruch ludowy w okresie rewolucji 1905 roku	117
Bohdan Urbankowski – Rok 1905 przed sądem najwyższych autorytetów literackich	151
Leszek Piątkowski – Mikołaj II wobec wydarzeń rewolucyjnych 1905-1907	179
II. LATA 1905-1907 W KRÓLESTWIE POLSKIM – U PODSTAW SPOŁECZEŃSTWA OBYWATELSKIEGO	
Paweł Samuś – Socjaliści wobec przemian modernizacyjnych w społeczeństwie Królestwa Polskiego w latach rewolucji 1905-1907	191
Zofia Chyra-Rolicz – Wpływ rewolucji 1905 roku na rozwój spółdzielczości w Królestwie Polskim	205
Jolanta Niklewska – Polskie szkoły prywatne w Królestwie Polskim w latach 1905-1915 jako teren nauczania i wychowania	217
Arkadiusz Kołodziejczyk – Przemiany w oświacie i kulturze wsi Królestwa Polskiego w dobie rewolucji 1905 roku	227
Agnieszka Janiak-Jasińska – Ku nowoczesnym stowarzyszeniom społecznym. Ruch zawodowy pracowników umysłowych w Królestwie Polskim w dobie rewolucji	245
Katarzyna Sierakowska – Ruch kobiecy a rewolucja 1905 roku	255

Janusz Wrona	
ZSL w systemie politycznym PRL	271
Tadeusz Boruta	
Współpraca ZSL z partiami chłopskimi państw demokracji ludowej do końca lat siedemdziesiątych	287
Paweł Popiel	
Kontakty zagraniczne ZSL w latach osiemdziesiątych	295
Stanisław Durlej	
O ZSL polemicznie	313
Władysław Ważniewski	
Kolektywizacja wsi w państwach demokracji ludowej (1948–1962)	317
Franciszek Gryciuk	
Represje wobec chłopów Lubelszczyzny w okresie kolektywizacji	333
Kazimierz Kozłowski	
Od Państwowych Nieruchomości Ziemskich do likwidacji Państwowych Gospodarstw Rolnych na Pomorzu Zachodnim	351
Barbara Jakubowska	
Brygady Rolne Powszechnej Organizacji „Służba Polsce”	365
Rafał Kieszek	
Młodzież wiejska w Batalionach Górniczych (1949–1959)	377
Dariusz Jarosz	
„Chłopskość” jako element stygmatyzacji w przestrzeni miejskiej w Polsce po 1945 r.	393
Maciej Hejger	
Mniejszości narodowe w środowisku wiejskim na Pomorzu Zachodnim po II wojnie światowej	409
Dorota Alicja Kwapisz	
Problematyka ruchu ludowego na antenie Radia Wolna Europa	421
Krzysztof Łabędź	
Bezdebitowa prasa chłopska w latach osiemdziesiątych	431
Janusz Gmitruk, Dorota Pasiak-Wąsik	
Rola Zakładu Historii Ruchu Ludowego w badaniach dziejów politycznego ruchu chłopskiego	441
Leonid Zaskilniak	
Problematyka chłopska we współczesnej historiografii ukraińskiej	457
Stanisław Dąbrowski	
Polski ruch ludowy u progu III Rzeczypospolitej	469
Janusz Gmitruk	
Ruch ludowy w Polsce po 1989 r.	493

III. REWOLUCJA W REGIONACH – KRÓLESTWO POLSKIE I ZIEMIE ZABRANE

Mariusz Nowak – Udział kieleckiego ziemiaństwa w kampaniach wyborczych Stronnictwa Polityki Realnej do rosyjskiej Dumy Państwowej w latach 1906-1907	277
Urszula Głowacka-Maksymiuk – Wydarzenia rewolucji 1905 roku w guberni siedleckiej	289
Piotr A. Tusiński – Narodowa Demokracja w guberni radomskiej w latach 1893-1907	301
Adam Dobroński – Rewolucja czy czwarte powstanie? Łomżyńskie w latach 1905-1907	327
Grzegorz Welik – Ziemianie w akcji gminnej w guberni siedleckiej w czasie rewolucji 1905 roku	343
Tadeusz Epsztein – Ziemiaństwo polskie na Ukrainie a wydarzenia lat 1905-1907	359
Dariusz Tarasiuk – Rewolucja 1905-1907 w życiu Polaków białoruskich	375
Tadeusz Swat – Upamiętnienia rewolucji 1905 roku	387
Jan Pytel – Głos w dyskusji	395
Źródła ilustracji	410
Indeks osobowy	411
Indeks nazw geograficznych	421
Noty o autorach	429